

POSTANOWIENIE

4 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 4 marca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D.
przeciwko M. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 25 września 2023 r., I AGa 78/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia powódce odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę dokonania wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj.: - art. 353¹ k.c. w celu wyjaśnienia „czy brak podpisu na dokumencie (w sprawie – na kopiach zamówień) w świetle umowy łączącej strony niniejszego postępowania, sprzeciwia się właściwości (naturze) stosunku, ustawie lub zasadom współżycia społecznego, przez co nie stanowią one dowodu w sprawie, czy wręcz przeciwnie, wobec łączącej strony umowy i w świetle nie kwestionowanej wcześniej praktyki składania zamówień i ich realizacji przez strony, są one pełnoprawnymi dokumentami, stanowiącymi dowody w sprawie, potwierdzającymi roszczenia powoda, a tym samym czy Sąd Apelacyjny w Lublinie dokonał właściwej wykładni powołanego artykułu Kodeksu cywilnego?”; - art. 106e ust. 1 ustawy o VAT w świetle rozważań Sądu Apelacyjnego w Lublinie w zakresie przyjęcia, że z przedstawionych przez powoda faktur nie wynika, czy stanowiły one podstawę sprzedaży towarów, których dotyczą, gdyż w fakturach tych brak jakiegokolwiek wzmianki, czy i jakie zamówienie legło u podstaw sprzedaży wskazanej w fakturze, w zakresie wskazania, czy dla ważności faktury i przyjęcia, że stanowi ona podstawę sprzedaży towarów, których dotyczy, konieczne jest zawarcie wszystkich elementów wymienionych w art. 106e ust. 1 ustawy o Vat, czy też wskazane w tym przepisie stwierdzenie „powinna” pozwala stronom umowy kształtować elementy faktury z pominięciem poszczególnych elementów, jeśli brak tych elementów nie jest sprzeczny z postanowieniami umownymi, przepisami krajowymi i przyjętą przez strony

praktyką?"; - art. 6 k.c. w zw. z art. 458⁵ k.p.c. w świetle przyjętej przez Sąd Apelacyjny w Lublinie prekluzji dowodów w przedmiotowej sprawie przez wskazanie czy wnioski dowodowe składane w odpowiedzi na twierdzenia pozwanego zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty są dowodami spóźnionymi i jako takie nie powinny być brane pod uwagę w kontekście rozstrzygnięcia o żądaniach powoda? A także czy doprecyzowanie wniosków dowodowych zawartych w pozwie w odpowiedzi na zarzuty pozwanego zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty jest spóźnione i stanowi prekluzję dowodową?"; - „wykładni pojęcia „przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów” przez wskazanie, czy pominięcie przy rozstrzyganiu o żądaniach powoda faktu przyznania okoliczności wskazywanych przez powoda przez pozwanego, stanowi przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów?”.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego zastosowanie miało wpływ na wynik sprawy, a którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli skarżący utrzymuje, że przepisy mające znaczenie dla wyniku sprawy są rozbieżnie wykładane w orzecznictwie sądowym, to rozbieżności te powinien określić i wykazać, że rzeczywiście występują ze względu na różną wykładnię prawa przez sądy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08). Potrzeba wykładni przepisów prawnych nie powstaje, gdy Sąd Najwyższy zajmował co do nich stanowisko i wyrażał poglądy we wcześniej wydanych orzeczeniach, a nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające ich zmianę.

Argumentacja przytoczona przez skarżącą w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie prowadzi do wykazania przesłanki przedsądu, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Skarżąca nie powołała bowiem argumentów wskazujących na to, że powołane przez nią przepisy, tj. art. 353¹ k.c., art. 106e ust. 1 ustawy o VAT, art. 6 k.c. w zw. z art. 458⁵ k.p.c. wywołują wątpliwości w procesie ich wykładni, a nie były objaśniane przez doktrynę

i orzecznictwo, co uzasadnia potrzebę ich wyłożenia na gruncie okoliczności niniejszej sprawy. Skarżąca stawia wyłącznie pytania o to, czy przepisy te zostały właściwie zastosowane w sprawie. Sąd Najwyższy nie jest sądem trzeciej instancji w żadnej sprawie, lecz sądem, do którego należy wyjaśnianie prawa mającego lub mogącego mieć zastosowanie w sprawie. Art. 353¹ k.c., art. 6 k.c. w zw. z art. 458⁵ k.p.c. były wielokrotnie objaśniane w orzecznictwie sądów powszechnych, a art. 106e ust. 1 ustawy o VAT w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Sąd Najwyższy, że nie jest trzecią instancją sądową i jego kompetencje nie są nastawione na powtórne zweryfikowanie okoliczności faktycznych i prawnych sprawy, lecz nadzwyczajny środek zaskarżenia, spełniający w istocie funkcje publiczne. Stwierdzenie treści umowy łączącej strony oraz praktyki jej wykonywania było zadaniem Sądów *meriti*, które poczyniły na ten temat stosowne ustalenia. Sądy te oceniły też kolejne czynności procesowe stron oraz materiał dowodowy przede wszystkim przedstawiony przez powódkę, gdyż to na niej spoczywał ciężar wykazania, że pozwana jest jej dłużnikiem na kwotę dochodzoną pozwem z tytułu umowy sprzedaży.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód powołał się też na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) „w zakresie podniesionych zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię”, tj. art. 382 w zw. z art. 378 § 1 w zw. z art. 235 § 1 w zw. z art. 3 w zw. z art. 384 § 4 k.p.c. przez podważenie ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji.

Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Nie chodzi przy tym o naruszenie jakiegokolwiek przepisu zastosowanego lub niezastosowanego

przez sąd w toku rozpoznawania sprawy, lecz o naruszenie, które – gdy rzecz dotyczy prawa procesowego – mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Powódka nie wykazała w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, żeby Sąd Okręgowy popełnił w sprawie uchybienia, które by można zakwalifikować jako oczywiste i rażące. Nie ma bowiem wątpliwości co do tego, że druga instancja w postępowaniu cywilnym jest instancją merytoryczną, a zakres badania sprawy w postępowaniu apelacyjnym nie jest ograniczony. Sąd drugiej instancji ma pełną swobodę jurysdykcyjną, ograniczoną jedynie granicami zaskarżenia, ma obowiązek zebrany materiał dowodowy raz jeszcze rozważyć, a jeżeli dojdzie do przekonania, że został wadliwie oceniony i że zostały z niego wyprowadzone błędne wnioski, to ciąży na nim obowiązek stosownej zmiany ustaleń, jeśli nie ma takiej potrzeby, to bez uzupełnienia lub powtarzania postępowania dowodowego. Wykonanie tego rodzaju kompetencji przez Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie nie świadczy o wadliwości postępowania apelacyjnego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1935), orzeczono jak w postanowieniu.

(M.M.)

[a.ł.]